

פרשת קרח

ולא יהיה כקורח

פרשה זו יפה נדרשת, שהרי בתחילתה עוסקת במחלוקת ובענשה, ורבים המפרשים התמהים על קורח ועדתו, הכיצד עלה במחשבתם לחלוק על מנהיגי הדור כמשה ואהרן, כמובא במדרשים.

חילוקי דעות, הן חלק מהחיים, חברים הלומדים יחד, מתווכחים בלימוד, בעלים ונשים מתווכחים, שכנים מתקשים להגיע להסכמה בענין שיפוצים בבנין וכד'. כיצד מיישבים מחלוקות אלו?

במדרש מובא: אמרו: בשעה שאמר לו הקדוש ברוך הוא למשה 'קח את הלויים מתוך בני ישראל וטהרת אותם', מיד עשה משה כן לקרח, ולא היו מכירין אותו, אמרו לו: מי עשה כך? אמר להם: משה עשה בי כך, ולא עוד, אלא נטלוני בידי ורגלי, והיו מניפין אותי ואומרים לי הרי אתה טהור, מיד התחילו שונאי משה להתגרות בו את ישראל.

במשנה באבות פרק ה' נאמר: "כל מחלוקת שהיא לשם שמיים - סופה להתקיים (היא בעלת ערך), ושאינה לשם שמיים - אין סופה להתקיים. איזו היא מחלוקת שהיא לשם שמיים - זו מחלוקת הלל ושמאי, ושאינה לשם שמיים - זו מחלוקת קרח ועדתו".

החולק לשם שמיים מעוניין להגיע לאמת, אם יראו לו שהוא טועה, או יודה בכך כיון שהוא מבין שנקודת המבט שלו לא היתה האמת, לעומתו, מי שנקודת ההתחלה שלו אינה לשם שמיים, הרי הוא מעוניין בסיפוק יצריו ולא יוותר, וגם אם דעתו עשויה להיות נכונה, היא מבוססת על נקודת התחלה של אנוכיות גרידא.

התורה מזהירה: "ולא יהיה כקרח ועדתו", והחפץ חיים סופר זאת כמצות לא תעשה על בסיס דברי הגמרא בסנהדרין. מחלוקות מולידות עוד מחלוקות, ומהר מאד רוכש האדם לעצמו את המידה המגונה של וכחנות, מידה הפוגמת במערכת היחסים שלו. המלבי"ם אומר שבקרב בעלי מחלוקת, אפילו אם הם מאותו צד במחלוקת, אינם יכולים להסכים בינם לבין עצמם, הם מקלקלים את הקשרים שלהם עם בני עמם, כיון שכל אחד מעוניין באמת רק בעצמו ובכבודו האישי.

לעצם דברי המדרש דלעיל מבארים המפרשים שלמדים אנו עד כמה קשה היא הליצנות, כמובא בירושלמי שתחילתה יסורין וסופן כליה, ובמדרש: נמשלו דברי תורה לשמן, מה השמן הזה כוס מלא שמן בידך ונפל לתוכו טיפה של מים, יצאת כנגדה טיפה של שמן, כך אם נכנס דבר של תורה ללב, יצא כנגדו דבר של ליצנות, נכנס ללב דבר של ליצנות, יצא כנגדו דבר של תורה.

ועוד מובא במדרש על הפסוק "ובמושב לצים לא ישב" - זה קרח שהיה מתלוצץ על משה ואהרן והתחיל לומר לפניהם דברי ליצנות, וכן מובא: אמר לו קרח למשה רבינו, טלית שכולה תכלת מהו שתהא חייבת בציצית? אמר לו: חייבת. בית שהוא מלא ספרים, מהו שיהא חייב במזוזה? אמר לו: חייב במזוזה. אמר לו: בהרת כגריס - מהו? אמר לו: טמא. פרחה בכולו? אמר לו: טהור. באותה שעה אמר קרח: אין תורה מן השמים ולא משה נביא ולא אהרן כהן גדול.

קרח התלוצץ מהמצוות. אילו היה נוהג כמנהג תלמידי חכמים שבשעה שחולקין בדבר הלכה, כל אחד נותן טעם לדברי עצמו, ומבקש לראות טעם בדברי חברו, ניחא, אך הוא לא עשה כן ולא רצה לדעת את ההלכה כלל, ובא לידי מינות עד שאמר אין תורה מהשמיים.

המדרש מלמדנו שארבעה סוגי אנשים נקראים רשעים ואחד מהם הוא "בעל מחלוקת" שענשו: "ואש

פרשת קרח

יצאה מאת ה' ותאכל את החמישים ומאתיים איש מקריבי הקטורת". בית דין של מעלה מעניש חוטאים רק מבני עשרים ומעלה, ובית הדין של מטה - רק מבני י"ג ומעלה, אך במחלוקתו של קרח בלעה האדמה גם תינוקות בני יומן: "נשיהם, בניהם וטפם ... וירדו הם וכל אשר להם חיים שאולה".

כולם רוצים להרגיש נינוחים, שלווים ושמחים עם האנשים שסביבם, המחלוקת עלולה להרוס כל זה. אם האדם מעוניין להשיג את צרכיו, הרי כאשר ישנה אי הסכמה - מסרב הוא לוותר ובמקום ליצור שלמות ואחווה, מפריד עצמו מאחרים - מנתק קשרים, ולכן עלינו להתרחק מהמחלוקת כאש הנתפסת בגופו של האדם.

מקור: הרב יוסף זילברפרב שליט"א